

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра будівництва

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету
конструювання та дизайну

Іван РОГОВСЬКИЙ

« ____ » _____ 2026 р.

СХВАЛЕНО

на засіданні кафедри будівництва

Протокол № ____ від _____ 2026р.

Завідувач кафедри

Ігор ЯКОВЕНКО

РОЗГЛЯНУТО

Гарант ОПП

G19 «Будівництво та цивільна інженерія»

Євген ДМИТРЕНКО

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

ІСТОРІЯ ТА ФІЛОСОФІЯ БУДІВНИЦТВА

Галузь знань G «Інженерія, виробництво та будівництво»

Спеціальність G19 «Будівництво та цивільна інженерія»

Освітня програма «Будівництво та цивільна інженерія»

Факультет конструювання та дизайну

Розробники: ст. викладач Валентина БАКУЛІНА

(посада, науковий ступінь, вчене звання)

Київ – 2026 р.

Опис навчальної дисципліни

«Історія та філософія будівництва» є невід’ємною часткою при проектуванні будівельних об’єктів. В даному курсі передбачається вивчення історії архітектури та будівництва різних будівель і споруд в різні періоди часу з урахуванням розвитку конструктивної основи зодчества та будівельних прийомів. У зв’язку з розвитком різних культур з’являлась потреба людства в сучасних методах виробництва, а з часом і конструкцій при будівництві історично необхідних будівлях та спорудах. В результаті виконання будівельних робіт в різні періоди існування різних народів доцільно розглянути питання використання будівельних матеріалів та методів, що використовувались для поліпшення житла, умов виробництва, монументальних громадських будівель.

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Освітній ступінь	<i>Бакалавр</i>	
Спеціальність	<i>G19 «Будівництво та цивільна інженерія»</i>	
Освітня програма	<i>Будівництво та цивільна інженерія</i>	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	обов’язкова	
Загальна кількість годин	90 год	
Кількість кредитів ECTS	3	
Кількість змістових модулів	2	
Курсовий проект (робота) (за наявності)	-	
Форма контролю	<i>залік</i>	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм здобуття вищої освіти		
	Форма здобуття вищої освіти	
	денна	заочна
Курс (рік підготовки)	1	
Семестр	2	
Лекційні заняття	<i>15 год.</i>	<i>год.</i>
Практичні, семінарські заняття	<i>15 год.</i>	<i>год.</i>
Лабораторні заняття	-	<i>год.</i>
Самостійна робота	<i>60 год.</i>	<i>год.</i>
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми здобуття вищої освіти	<i>2 год.</i>	

1. Мета, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Мета - доведення та формування знань та навичок проектування будівель і споруд та їх комплексів у відповідність із функціональними вимогами. Привити культуру та естетику до історичних цінностей в архітектурній творчості.

Перелік навчальних дисциплін, які передують вивченню:

Історія української державності

Набуття компетентностей:

інтегральна компетентність (ІК):

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі будівництва та цивільної інженерії у процесі навчання, що передбачає застосування комплексу теорій та методів визначення міцності, стійкості, деформативності, моделювання, посилення будівельних конструкцій; подальшої безпечної експлуатації, реконструкції, зведення та монтажу будівель та інженерних споруд; застосування систем автоматизованого проектування у галузі будівництва.

загальні компетентності (ЗК):

ЗК06 – Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК10 – Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК02 – Здатність до критичного осмислення і застосування основних теорій, методів та принципів економіки та менеджменту для раціональної організації та управління будівельним виробництвом.

СК06 – Здатність до інжинірингової діяльності у сфері будівництва, складання та використання технічної документації.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН07 – Виконувати збір, інтерпретацію та застосування даних, в тому числі за рахунок пошуку, обробки та аналізу інформації з різних джерел.

ПРН11 – Оцінювати відповідність проєктів принципам проектування міських територій та об'єктів інфраструктури і міського господарства.

2. Програма та структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин													
	денна форма							заочна форма						
	тижн і	Усьо -го	у тому числі					усього	у тому числі					
			л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.	
Модуль 1. Історія зародження та розвиток будівництва														
Тема 1. Загальні положення, історичні періоди розвитку будівництва.	1	12	2	2			8							
Тема 2. Архітектура і будівництво Стародавнього Єгипту.	1	12	2	2			8							
Тема 3. Архітектура і будівництво Близького Сходу.	1	12	2	2			8							
Разом за модулем 1		36	6	6			24							
Модуль 2. Вплив зароджених правил та розвиток будівництва														
Тема 4. Історія архітектури	1	13	2	2			9							

Стародавньої Греції.															
Тема 5. Архітектура і будівництво Стародавнього Риму.	1	13	2	2			9								
Тема 6. Архітектура і будівництво Візантії.	1	13	2	2			9								
Тема 7. Ранньохристиянська та романська архітектура і будівництво.	1	15	3	3			9								
Разом за модулем 2		54	9	9			36								
Усього годин за семестр		90	15	15			60								
Усього годин		90	15	15			60								

3. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Загальні положення, історичні періоди розвитку будівництва.	2
2	Архітектура і будівництво Стародавнього Єгипту.	2
3	Архітектура і будівництво Близького Сходу.	2
4	Історія архітектури Стародавньої Греції.	2
5	Архітектура і будівництво Стародавнього Риму.	2
6	Архітектура і будівництво Візантії.	2
7	Ранньохристиянська та романська архітектура і будівництво.	3

4. Теми лабораторних (практичних, семінарських) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Ознайомлення з історичними періодами зачаткування будівництва	2
2	Стильові особливості будівництва Стародавнього Єгипту.	2
3	Стильові особливості будівництва Близького Сходу	2
4	Стильові особливості будівництва Стародавньої Греції	2
5	Стильові особливості будівництва Стародавнього Риму	2
6	Досягнення та особливості візантійських зодчих, а також їх вплив в історії будівництва.	2
7	Розробка просторово-конструктивних і художніх рішень романського та ранньохристиянського будівництва.	3

5. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Будівлі та споруди періоду готики	10
2	Історія архітектури Америки XV – XIXст.	10
3	Архітектура бароко	10
4	Архітектура Середньої Азії (Афганістан, Узбекистан)	10
5	Архітектура Індії	10
6	Архітектура Китаю	10

6. Методи та засоби діагностики результатів навчання:

(вибрати необхідне чи доповнити)

- усне або письмове опитування;
- співбесіда;

- тестування;
- захист практичних.

7. Методи навчання (вибрати необхідне чи доповнити):

- метод проблемного навчання;
- метод практико-орієнтованого навчання;
- метод перевернутого класу, змішаного навчання;
- метод навчальних дискусій та дебат;
- метод командної роботи, мозкового штурму.

8. Оцінювання результатів навчання.

Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національну оцінку згідно чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України»

8.1. Розподіл балів за видами навчальної діяльності

Вид навчальної діяльності	Результати навчання	Оцінювання
Модуль 1. Історія зародження та розвиток будівництва		
Лекція 1. Загальні положення, історичні періоди розвитку будівництва.		-
Практична робота 1. Ознайомлення з історичними періодами започаткування будівництва	Знати основні періоди розвитку історії та філософії в будівництві. Знати особливості всіх періодів та пояснити чим вони відрізняються.	20
Самостійна робота 1. Будівлі та споруди періоду готики	Знати конструктивні елементи періоду готики	10
Лекція 2. Архітектура і будівництво Стародавнього Єгипту.		-
Практична робота 2. Сильові особливості будівництва Стародавнього Єгипту.	Вміти визначити ордери, ордерні системи, знати періоди розвитку Стародавнього Єгипту. Оцінити вплив єгипетського архітектурного ордену на історії в будівництві	20
Самостійна робота 2. Історія архітектури Америки XV – XIXст.	Знати особливості архітектури Америки XV – XIXст.	10
Лекція 3. Архітектура і будівництво Близького Сходу.		
Практична робота 3. Сильові особливості будівництва Близького Сходу	Знати періоди Межиріччя на Близькому Сході, фактори впливу на формування та еволюцію архітектурної форми та будівництва	30
Самостійна робота 3. Архітектура бароко	Знати конструктивні елементи періоду бароко	10
Модульна контрольна робота 1.		30
Всього за модулем 1		100
Модуль 2. Вплив зароджених правил та розвиток будівництва		
Лекція 4. Історія архітектури Стародавньої Греції.		
Практична робота 4. Сильові	Знати типи планів Стародавньої Греції.	13

особливості будівництва Стародавньої Греції	Вміти відрізнити конструктивні елементи іонічного, доричного, коринфійського ордерів. Вивчити стильові особливості.	
Самостійна робота 4. Архітектура Середньої Азії (Афганістан, Узбекистан)	Знати архітектурні стилі Середньої Азії	12
Лекція 5. Архітектура і будівництво Стародавнього Риму.		
Практична робота 5. Стильові особливості будівництва Стародавнього Риму	Знати періоди розвитку Стародавнього Риму. Вміти визначити римсько-доричний, римсько-іонічний, композитний та тосканський ордери. Знати особливості будівництва Стародавнього Риму.	13
Самостійна робота 5. Архітектура Індії	Знати архітектурні стилі Індії	12
Лекція 6. Архітектура і будівництво Візантії.		
Практична робота 6. Досягнення та особливості візантійських зодчих, а також їх вплив в історії будівництва.	Знати періоди розвитку Візантійської імперії, будівельну техніку та технологію яку використовували в архітектурі Візантії.	13
Самостійна робота 6. Архітектура Китаю	Знати художні стилі архітектури Китаю	12
Лекція 7. Ранньохристиянська та романська архітектура і будівництво.	Знати історію ранньохристиянського будівництва	12
Практична робота 7. Розробка просторово-конструктивних і художніх рішень романського та ранньохристиянського будівництва.	Знати конструктивні елементи ранньохристиянського будівництва, стилі та здобутки ранньохристиянської та романської архітектури у середньовічні часи.	13
Модульна контрольна робота 2.		30
Всього за модулем 2		100
Навчальна робота		≤ 70
Залік		30
Всього за курс		≤ 100

8.2. Шкала оцінювання знань здобувача вищої освіти

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка за національною системою (екзамени/заліки)
90-100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

8.3. Політика оцінювання

Політика щодо	<i>НАПРИКЛАД:</i> роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних
----------------------	--

дедлайнів та перескладання	причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності	<i>НАПРИКЛАД:</i> списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Курсові роботи, реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
Політика щодо відвідування	<i>НАПРИКЛАД:</i> відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

9. Навчально-методичне забезпечення:

- електронний навчальний курс навчальної дисципліни (на навчальному порталі НУБіП України eLearn - <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=4179>) ;
- посилання на цифрові освітні ресурси;
- підручники, навчальні посібники.

10. Рекомендовані джерела інформації

1. Історія та філософія будівництва: навчальний посібник. Бакулін Є.А., Бакуліна В.М. – К.: НУБіП України, 2018. – 167 с.
2. Історія архітектури. Навчальний посібник/Решитило-Рибчинська О.І./.-Л.: -2018. -224с.
3. Історія європейської цивілізації. Близький Схід; – К.-2018р.-1310с.
4. Історія мистецтв і архітектури.ч.1. Крамарчук Х.П., Мотель Р.Я., Білінська О.Б. – Л.: -2022. -224с.
5. ДСТУ Б В.2.7-61:2008. Цегла та камені керамічні рядові та лицьові. – Київ: Мінбуд України, 2009. – 27 с.
6. Зрозуміти архітектуру. В. Чаплінський. Видавництво «Вільха».2022. – 200с.
7. Замки і фортеці України. В.Вечерський, С. Тарасов. Видавництво «Балтія-Друк». -2007. -64с.
8. Як будувати на вікм. А.Крістофер. Видавництво «Основи». 2020. -464 с.
9. Україна/Ukraine. Видавництво «Книжковий клуб». 2021. – 224 с.
10. Крута архітектура. С.Амстонг. Видавництво «Книжкова полиця». 2018. -112 с.
11. Електронна книга. Архітектура, монументальне мистецтво. Том 1. УАКАВОО » ...» Архітектура
12. Архітектура дерев'яних храмів українців Карпат. УАКАВОО » ...» Архітектура
13. Архитектурные стили. УАКАВОО » ...» Архітектура
14. Зодчі середньовіччя і нового часу (VI – XIX). elib.nlu.org.ua
15. Архітектура первісної доби, давнього світу та античності. elib.nlu.org.ua
16. Метал. в Метал в архітектурі Києва. — Київ : Держ. вид-во техн. літ. України, 1948 (Київ: НБУ ім. Ярослава Мудрого, elib.nlu.org.ua